

Sygn. akt I C 2344/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Dulcka

Protokolant: Anna Czaban

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2016 roku, w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko **B. B.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej B. B. na rzecz powoda (...) Banku (...) Spółki akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 12 447 (dwunastu tysięcy czterystu czterdziestu siedmiu) złotych i 61 (sześćdziesięciu jeden) groszy wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym liczonymi od kwoty 9 649 (dziewięciu tysięcy sześciuset czterdziestu dziewięciu) złotych i 07 (siedmiu) groszy za okres od dnia 19 listopada 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku, a następnie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, lecz nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie;

II. nie obciąża pozwanej B. B. kosztami procesu.

SSR Anna Dulcka

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 11 grudnia 2014 roku powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanej B. B. kwoty 12 447,61 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 9 649,07 złotych od dnia 19 lipca 2014 roku do dnia zapłaty. Dodatkowo strona powodowa złożyła wniosek o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego żądania powodowa spółka wskazała, iż strony zawarły w dniu 11 października 2008 roku umowę kredytu w zakresie umowy o przyznanie limitu kredytowego oraz umowy o wydanie i korzystanie z karty kredytowej, na mocy którego pozwana uzyskała limit kredytowy w łącznej kwocie 10 000 złotych. Dalej powódka wskazała, iż z dniem 1 października 2014 roku umowa została wypowiedziana

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie.

W dniu 27 maja 2015 roku wydany został w niniejszej sprawie prowadzonej wówczas pod sygnaturą art. I Nc 478/15 - nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w treści którego orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana nie zakwestionowała zasadności i wysokości żądania objętego niniejszym postępowaniem, a jedynie wskazała, iż do powstania zaległości doszło z uwagi na pogorszenie się jej stanu zdrowia i utratę dochodów. W związku z powyższym pozwana wniosła o rozłożenie należności na raty, z jednoczesnym odroczeniem płatności na okres 2 lat. Dodatkowo B. B. złożyła wniosek o nieobciążanie jej kosztami postępowania i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

Uzasadniając stanowisko procesowe pozwana przedstawiła swoją aktualną sytuację finansową i rodzinną a nadto okoliczności związane z planowaną poprawą sytuacji finansowej wskazując, iż zaprzestała regulowania swoich zobowiązań z uwagi na pogorszenie stanu swojego zdrowia i zapadnięcie na nieuleczalną chorobę, która utrudnia jej podejmowanie aktywności zawodowej i uzyskiwanie dochodu.

Dodatkowo pozwana złożyła wniosek o zwolnienie jej od kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 30 września 2015 roku pozwana została w całości zwolniona od kosztów sądowych.

W piśmie procesowym datowanym na dzień 9 października 2015 roku strona powodowa podtrzymała dotychczasowe stanowisko procesowe, wskazując jednocześnie iż nie wyraża zgody na rozłożenie należności na raty, albowiem pozwana już wielokrotnie deklarowała wolę spłaty zadłużenia jednakże nie wywiązała się z czynionych obietnic.

Dodatkowo strona powodowa wskazała, iż pozwana posiada zarówno wobec banku jak też i innych wierzycieli inne niespłacone należności, które w chwili obecnej są egzekwowane przez komornika. Nadto powodowa spółka wskazała, iż jeśli rzeczywiście wolą pozwanej była ratalna spłata zadłużenia to nic nie stało na przeszkodzie, aby od 2014 roku – kiedy to B. B. całkowicie zaprzestała regulowania należności – dokonywała chociażby częściowej spłaty zadłużenia.

Podobnej treści stanowisko procesowe strona powodowa wyraziła również w treści pisma procesowego datowanego na dzień 2 lutego 2016 roku, gdzie po raz kolejny wskazała, iż brak jest w niniejszej sprawie jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o rozłożenie należności na raty, albowiem swoim dotychczasowym działaniem pozwana nie daje gwarancji realizacji tak ukształtowanego świadczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 października 2018 roku powódka zawarła z (...) Bank S. A. we W. (obecnie występującym pod nazwą (...) Bank (...) S.A.) umowę o przyznanie limitu kredytowego numer (...) oraz umowę o wydanie i korzystanie z karty kredytowej C. V.. Na mocy przedmiotowej umowy pozwana uzyskała limit kredytowy do kwoty 10 000 złotych.

Limit miał być spłacany miesięcznie, zaś opóźnienie w spłacie zadłużenia stanowiło podstawę do naliczania odsetek od zadłużenia przeterminowanego (odsetki karne - § 5 ust. 1, 2, 4 umowy). Stopa odsetek karnych ma charakter zmienny i jest równa czterokrotności aktualnej na dany dzień wysokości stopy lombardowej.

W rozdz. § 3 ust.1 umowy postanowiono, że integralną jej część stanowią: a) „Regulamin przyznawania i korzystania z limitu kredytowego C. V.”, który określa sposób korzystania z limitu i b) Tabela Opłat i Prowizji z limitu kredytowego ((...) limitu), określająca opłaty i prowizje związane z limitem kredytowym.

Ponadto, w § 4 ust. 1 dokonano ustaleń w zakresie oprocentowania nominalnego od udzielonego kredytu, zastrzegając, że oprocentowanie nominalne na dzień zawarcia umowy wynosiło 24,50% w stosunku rocznym, przy czym zastrzeżona została możliwość zmiany wysokości oprocentowania. W paragrafie 8 umowy wskazano, iż zostaje ona zawarta na okres 1 roku, z opcją przedłużania na każdy kolejny rok w przypadku braku wypowiedzenia umowy przez posiadacza rachunku.

okoliczności niesporne, a nadto:

dowód: odpis KRS powódki, k. 22-28

umowa z dnia 11 października 2008 roku – k. 29-30,

regulamin przyznawania i korzystania z limitu kredytowego – k. 42-43,

tabela opłat i prowizji – k. 46,47

Pozwana korzystała z udzielonego jej kredytu w okresie od dnia 27 października 2008 roku do stycznia 2014 roku.

Pozwana nie uregulowała zadłużenia, co spowodowało, iż pismem z dnia 21 sierpnia 2014 roku powodowy bank wypowiedział – przy zachowaniu trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia – umowę zawartą z pozwaną wzywając ją jednocześnie do zapłaty należności w łącznej kwocie 11 698,87 złotych (w tym kwoty 9 649,07 złotych tytułem należności głównej, kwoty 1 100,44 złotych tytułem odsetek oraz kwoty 949,36 złotych tytułem opłat i prowizji). Pismo to zostało pozwanej doręczone w dniu 28 sierpnia 2014 roku.

okoliczności niesporne, a nadto:

dowód: lista operacji – k. 31- 41,

pismo z dnia 21 sierpnia 2014 roku wraz z dowodem doręczenia – k. 45, 47a,

W dniu 18 listopada 2014 roku bank wystawił wyciąg z ksiąg bankowych, w treści którego wysokość zadłużenia pozwanej została określona na kwotę 12 447,61 złotych, w tym kwota 9 649,07 złotych tytułem należności głównej

dowód: wyciąg z ksiąg banku – k. 44;

Od 2001 roku B. B. prowadziła działalność gospodarczą. Pozwana zajmowała się między innymi windykacją należności, w tym windykacją międzynarodową, a nadto działała w branży odzieżowej. W związku z przedmiotową działalnością pozwana posiada wierzycelności wobec swoich kontrahentów, przy czym część z nich dochodzona jest sądownie, zaś częściowo pozwana podejmuje próby ugodowego zakończenia.

dowód: wyciąg z CEiIoDG – k. 68,

zaświadczenie o numerze REGON – k. 69,

pełnomocnictwo – k. 70, 91, 92,

zestawienie kosztów – k. 93, 94, 95-96,

zeznania B. B. – k. 167

Pozwana choruje na astmę oskrzelową alergiczną, przewlekłą i w okresie zaostrzeń choroby pozostaje niezdolna do pracy. Dodatkowo pozwana cierpi na nadciśnienie tętnicze.

W innych postępowaniach sądowych B. B. korzystała z instytucji zwolnienie od kosztów.

B. B. obecnie nie pracuje i nie osiąga żadnego dochodu. Pozwana pozostaje na utrzymaniu matki, z którą wspólnie zamieszkuje w doku, którego jest współwłaścicielem w udziale do 1/4, przy czym nieruchomość ta jest obciążona hipoteką.

Pozwana posiada znaczne zadłużenie w różnego rodzaju bankach i instytucjach kredytowych na łączną kwotę około 700 000 złotych.

Przeciwko pozwanej prowadzone są liczne egzekucje komornicze,

dowód: dokumentacja lekarska – k. 65-66, 73-80, 97,

postanowienie z dnia 15 października 2014 roku – k. 61-64, 67,

zeznania B. B. – k. 167

Sąd zważył, co następuje:

Na gruncie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz w kontekście stanowisk stron powództwo będące przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Dokonując oceny zasadności żądań podmiotów uczestniczących w postępowaniu, Sąd oparł się w całości na przedłożonych dowodach z dokumentów. Żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości, ani treści w nich zawartych, a i Sąd nie dopatrył się żadnych okoliczności dyskwalifikujących wskazane dowody. Sąd oparł się również na zeznaniach B. B., albowiem zeznania te jawią się jako w pełni logiczne i spójne.

Dodatkowo wskazać należy, iż w niniejszej sprawie nie było sporu co do zasadności i wysokości roszczenia, albowiem pozwana przyznała te okoliczności. B. B. podała, iż zgadza się zarówno z zasadnością jak też i wysokością żądań powodowego banku, wnosząc jedynie o odroczenie spłaty należności z jednoczesnym jej rozłożeniem na raty

Podstawę zobowiązania pozwanej stanowiła umowa kredytu zawarta przez strony w dniu 21 listopada 2008 r. Zgodnie z art. 69 ust 1 prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Zauważyć w tym miejscu należy, iż nie wzbudziły wątpliwości Sądu przytoczone przez powoda okoliczności związane z treścią łączącego strony stosunku prawnego, datą jego powstania i wysokością zaległości pozwanej z tytułu umowy pożyczki. W tym bowiem zakresie twierdzenia powoda znajdują odzwierciedlenie w dowodach z dokumentów, w szczególności umowy kredytu, wezwania do zapłaty, wypowiedzenia umowy czy wyciągu z ksiąg banku.

Dodatkowo na posiedzeniu w dniu 6 czerwca 2016 roku pozwana oświadczyła, że nie kwestionuje zarówno samego zawarcia umowy oraz wynikającej z niej konieczności zapłaty należności objętych niniejszym postępowaniem, wskazując jednak, iż nie jest w stanie jednorazowo zapłacić całej kwoty, z uwagi na jej trudną sytuację materialną.

W tym miejscu podkreślić należy, iż uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (zob. wyrok SN z dnia 14 września 1983 r., III CRN 188/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 60). Jest to stanowcze, bezwarunkowe oświadczenie woli i wiedzy pozwanego.

Zgodnie z art. 213 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego (dalej k.p.c.) sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Zdaniem sądu w niniejszej sprawie, mając na uwadze treść przedstawionych przez powoda dokumentów i stanowisko pozwanego nie było żadnych podstaw do przyjęcia, że uznanie powództwa jest niedopuszczalne. Przy czym podkreślenia wymaga również fakt, iż nawet brak uznania żądania pozwu przez pozwaną doprowadziłby do wydania identycznego w treści orzeczenia, albowiem powodowa spółka w pełni wykazała zasadność i wysokość żądania.

Nie pozostaje więc wątpliwym, iż B. B. winna zwrócić powodowi kwotę niespłaconego kapitału pożyczki, jak i odsetek nie przekraczających swą wysokością czterokrotności stopy kredytu lombardowego.

Spornym w sprawie pozostała więc kwestia rozłożenia w/w zadłużenia na raty lub odroczenia terminu płatności zobowiązania.

Zgodnie z uregulowaniem zawartym w treści przepisu art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przepis ten dając sądowi możliwość wydania orzeczenia zasądzającego roszczenie powoda z uwzględnieniem interesów pozwanego w zakresie czasu wykonania wyroku. Jest to tzw. moratorium sędziowskie (M. P., Rozłożenie w wyroku na raty zasądzanego świadczenia, P.. 1971, nr 5, s. 5). W doktrynie przyjmuje się, iż rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty albo wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia zasądzanego świadczenia jest możliwe tylko „w szczególnie uzasadnionych wypadkach” (ibidem). Przy czym podkreślenia wymaga fakt, iż korzystając z omawianej instytucji sąd musi mieć pewność, iż rozłożenie na raty czy przesunięcie terminu spłaty zobowiązania umożliwi realne wykonanie obowiązków dłużnika wobec wierzyciela a nadto nie wpłynie negatywnie zobowiązania wobec pozostałych wierzycieli.

W ocenie sądu, w niniejszym postępowaniu nie zaistniały przesłanki przemawiające za uznaniem przypadku za szczególnie uzasadniony, dodatkowo sytuacja finansowa pozwanej i jej podejście do tej sytuacji nie daje żadnych gwarancji, iż rozłożenie na raty czy zmiana terminu umożliwi jej wykonanie obowiązku.

Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie pozwana, pomimo tego, iż jest osobą młodą nie podejmuje żadnej pracy zarobkowej i pozostaje na wyłącznym utrzymaniu matki. Faktem jest, iż B. B. ma stwierdzone choroby przewlekłe, jednakże nie są to schorzenia, które definitywnie uniemożliwiają podjęcie pracy zarobkowej. Jak wynika z przedstawionej dokumentacji medycznej brak możliwości wykonywania pracy występuje jedynie w przypadku nasilenia objawów astmy. Faktem powszechnie znanym jest, iż większość osób z podobną dolegliwością pozostaje przez większą część czasu czynnymi zawodowo.

Zdaniem sądu rozpoznającego niniejszą sprawę stan zdrowia pozwanej ma jedynie usprawiedliwiać brak spłaty olbrzymiego zadłużenia, które również stało u podstaw stwierdzenia niemożności uwzględnienia wniosku pozwanej. Jak bowiem wynika z jej zeznań, oświadczeń i dokumentów w chwili obecnej zadłużenie pozwanej sięga minimum 700 000 złotych, zaś przeciwko niej toczą się postępowania egzekucyjne. Wprawdzie B. B. podnosi, iż posiada wierzycieli wobec podmiotów zagranicznych, które niebawem zostaną zrealizowane to w sprawie nie został złożony żaden dowód potwierdzający te okoliczności oraz wskazujący na możliwą datę realizacji zobowiązań przez kontrahentów pozwanej.

Wskazane powyżej okoliczności wyłączają w zasadzie możliwość uwzględnienia wniosku pozwanej, albowiem jej sytuacja finansowa (osoby znacznie zadłużonej bez żadnego dochodu) nie daje żadnych gwarancji realizacji zobowiązań finansowych. Jednocześnie podkreślić również należy, iż jeśli rzeczywiście pozwana uzyska w najbliższym czasie środki o których zeznawała (w łącznej kwocie 130 000 euro) umożliwią pozwanej w zasadzie jednorazową spłatę większości swoich zobowiązań. Nie bez znaczenia pozostaje w tym przypadku również stanowisko powodowego banku, który wskazał, iż pozwana na etapie przedsądowym wielokrotnie deklarowała wolę spłaty jednakże nie podejmowała żadnych realnych czynności w tym zakresie. Taka postawa pozwanej wskazuje, iż jej stanowiska – również procesowe – mogą pozostać jedynie w sferze deklaracji. Dodatkowo wielość postępowań komorniczych wskazuje, iż podjęcie takowej decyzji w niniejszej sprawie mogłoby również naruszać prawa pozostałych wierzycieli pozwanej. Rozłożenie świadczenia na raty godziłoby w tej sytuacji nadto w słuszny interes powoda, który ma uprawnienie do jak najszybszego odzyskania przysługującej mu należności. Rozstrzygnięcie zgodne z żądaniem pozwanej, miałyby także taki skutek, że wierzycielowi nie przysługiwałyby odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (patrz. uchwała SN z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 126/06, OSNC 2007, nr 10, poz. 147), co zdaniem sądu orzekającego nie znajduje uzasadnienia w niniejszym stanie faktycznym.

Mając na uwadze powyższe rozważania orzeczono jak w punkcie I wyroku.

W punkcie drugim wyroku, działając na podstawie art. 102 k.p.c. sąd odstąpił od obciążania pozwanej kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego. Zgodnie z powołanym uregulowaniem w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Powołane uregulowanie stanowi odzwierciedlenie zasady słuszności w procesie cywilnym i jest rozwiązaniem

szczególnym, ocenianym przez pryzmat całokształtu okoliczności występujących w sprawie. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu, według doktryny, zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. W orzecznictwie wskazuje się, że ocena czy w danej sprawie zachodzi wypadek szczególnie należy do suwerennej oceny sądu, poprzedzonej wszechstronną analizą sytuacji strony (tak też postanowienie SN z dnia 11 lutego 2010 rok, sygn. II CZ 112/09, Lex 564753; postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2007 roku, sygn. II CZ 110/07, Lex nr 621775). Należało zauważyć, że mimo niewątpliwego obowiązku spłaty przez pozwaną zaciągniętego zadłużenia jej sytuacja jest trudna, zaś sam obowiązek spłaty należności znacznie obciąża domowy budżet B. B. – a w zasadzie jej matki. Pozwana aktualnie nie posiada żadnego dochodu, zaś jej subiektywna ocena stanu zdrowia oraz wielość wierzycieli wskazują, iż pozwana nie podejmie w najbliższym czasie żadnej pracy. Obciążenie w takiej sytuacji pozwanej dodatkowo kosztami niniejszego postępowania stanowiłoby zatem znaczne obciążenie jej domowego budżetu i odbyłoby się z dużym uszczerbkiem dla utrzymania jej i rodziny, z którą zamieszkuje.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

SSR Anna Dulaska

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o apelacji doręczyć pełnomocnikowi powoda
3. akta z pismami, apelacją lub za 21 dni

SSR Anna Dulaska